

กรณี ลูกจ้างเสียชีวิตจากการถูกไฟฟ้าดูดขณะกำลังเคลื่อนย้ายต้นไม้ใกล้สายไฟฟ้า

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ/นายจ้าง

๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการ บริษัท A จำกัด (ผู้ว่าจ้าง)

ประกอบกิจการ : ให้เช่าพื้นที่ศูนย์การค้าบริษัท A

สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง : บริษัทฯ มีสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง กรณีหยุดงานเกิน ๓ วัน จำนวน ๑ ราย และกรณีหยุดงานไม่เกิน ๓ วัน จำนวน ๓ ราย (ข้อมูลจาก Dashboard ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๕ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)

บริษัท A บริษัท (ผู้ว่าจ้างและเจ้าของพื้นที่) ไม่มีการตรวจสอบแผนการดำเนินงานและแผนการยกสิ่งของของบริษัท บริษัท B จำกัด (ผู้รับจ้างจัดสวน) ในกรณีใช้ปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ยกสิ่งของใกล้กับสายไฟฟ้า ในกรณีที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานยกสิ่งของใกล้สายไฟฟ้า บริษัท A ไม่ควบคุมให้บริษัท B กำหนดมาตรการความปลอดภัยที่เพียงพอในการปฏิบัติงานดังกล่าว และไม่มีการขออนุญาตกับการไฟฟ้าท้องถิ่นก่อนการดำเนินการ

๑.๒ ชื่อสถานประกอบกิจการ บริษัท B จำกัด (ผู้รับจ้างจัดสวน)

ประกอบกิจการ : รับจ้างถมที่ จัดสวน วางท่อ และก่อสร้างทุกชนิด

สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง : บริษัทฯ มีสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง กรณีหยุดงานไม่เกิน ๓ วัน จำนวน ๓ คน (ข้อมูลจาก Dashboard ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๕ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)

บริษัท B **ไม่มีการ**บริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ดังนี้

๑. บริษัทฯ ไม่มีคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน

๒. บริษัทฯ ไม่จัดให้ลูกจ้างผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่

๓. บริษัทฯ ไม่จัดให้ผู้ปฏิบัติงานผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ยึดเกาะวัสดุ และผู้ควบคุมปั้นจั่นชนิดปั้นจั่นเคลื่อนที่

๑.๓ ชื่อสถานประกอบกิจการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด C (ผู้ให้บริการรถปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่)

ประกอบกิจการ : ให้เช่ารถปั้นจั่นเคลื่อนที่

สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ แขวงคลองสิบบอง เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ลูกจ้างของหจก.ฯ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่การทำงานในวันเกิดเหตุมีจำนวน ๑ คน (ผู้บังคับรถปั้นจั่น)

สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง : หจก.ฯ ไม่มีสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (ข้อมูลจาก Dashboard ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๕ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)

หจก. C **มี**การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ดังนี้

๑. หจก.ฯ จัดให้ผู้บังคับปั้นจั่นผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ยึดเกาะวัสดุ และผู้ควบคุมปั้นจั่นชนิดปั้นจั่นหอสถูและรถปั้นจั่น

๒. หจก.ฯ จัดให้มีการทดสอบชิ้นส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ (ตามแบบ ปจ.๒) เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

๓. หจก.ฯ จัดให้ผู้บังคับปั้นจั่นสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เช่น หมวกนิรภัย เสื้อสะท้อนแสง และรองเท้านิรภัย

๑.๔ บริษัท A ว่าจ้างบริษัท B เพื่อจัดสวนตามใบสั่งจ้างเลขที่ PR-xxxxxxx ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗ โดยให้จัดสวนและปลูกต้นไม้บริเวณสกายพาร์ค ชั้นเอ็ม (เทียบเท่ากับอาคารชั้นสอง) ศูนย์การค้าฯ มีระยะเวลาปฏิบัติงานประมาณ ๒ เดือน

บริษัท B ดำเนินการจัดหาต้นไม้ตามชนิดที่ระบุในใบสั่งจ้าง โดยสั่งซื้อต้นไม้พร้อมการจัดส่งถึงศูนย์การค้าฯ กับร้านต้นไม้คุณ ก โดยบริษัท B จะเป็นผู้จัดหาผู้ควบคุมงาน ผู้ปฏิบัติงาน วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดสวนและปลูกต้นไม้ (เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา ๒๑.๓๐ น. ถึง ๐๔.๐๐ น.)

ร้านต้นไม้คุณ ก ดำเนินการจัดหาต้นไม้ตามที่บริษัท B ต้องการ และดำเนินการจัดส่งไปพื้นที่ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจัดหาปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่พร้อมผู้บังคับปั้นจั่น เพื่อยกต้นไม้จากบริเวณพื้นผิวถนนขึ้นสู่ชั้นเอ็ม (เทียบเท่ากับชั้นสองของอาคาร สูงจากพื้นถนนประมาณ ๙ เมตร)

หจก. C ดำเนินการจัดหาปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ พร้อมผู้บังคับปั้นจั่น ตามการว่าจ้างของร้านต้นไม้คุณ ก เพื่อปฏิบัติงาน ณ ศูนย์การค้าฯ

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

- สภาพอาคารหรือสิ่งแวดลอม

พื้นที่ปฏิบัติงานอยู่บริเวณชั้นเอ็ม (เทียบเท่ากับชั้นสองของอาคาร สูงจากพื้นถนนประมาณ ๙ เมตร) ณ ศูนย์การค้าฯ จ.กรุงเทพมหานคร โดยบริเวณดังกล่าวอยู่ด้านหน้าศูนย์การค้าฯ ติดกับถนนลาดพร้าว และบริเวณชั้นเอ็ม มีทางเชื่อมกับสะพานลอยบริเวณด้านหน้าศูนย์การค้าฯ ด้านบนแนวสะพานลอยมีแนวสายไฟฟ้าแรงสูงแรงดัน ๒๔ กิโลโวลต์ (kV) มีฉนวนหุ้ม (ระยะความสูงสายไฟฟ้าแรงดัน ๒๔ กิโลโวลต์ (kV) มีฉนวนหุ้มกับพื้นที่ปฏิบัติงานชั้นเอ็ม ประมาณ ๓ เมตร) และสายไฟฟ้าแรงดัน ๖๙ กิโลโวลต์ (kV) ไม่มีฉนวนหุ้ม (ระยะความสูงจากสายไฟฟ้าแรงดัน ๖๙ กิโลโวลต์ (kV) ที่เกิดเหตุกับพื้นที่ปฏิบัติงานชั้นเอ็ม ประมาณ ๗ เมตร)

- เครื่องจักร/เครื่องมือ/อุปกรณ์

ภายในบริเวณพื้นที่ทำงาน ประกอบด้วย

(๑) ปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ (รถปั้นจั่น)

(๒) อุปกรณ์สำหรับขุดดินและปลูกต้นไม้

- มาตรการการดำเนินงานของนายจ้างเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างที่ปฏิบัติงาน

(๑) หจก.ฯ จัดให้ผู้บังคับปั้นจั่นผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ยึดเกาะวัสดุ และผู้ควบคุมปั้นจั่นชนิดปั้นจั่นหอสถูและรถปั้นจั่น

(๒) หจก.ฯ จัดให้มีการทดสอบชิ้นส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ (ตามแบบ ปจ.๒)

เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

(๓) หจก.ฯ จัดให้ผู้บังคับปั้นจั่นสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เช่น หมวกนิรภัย เสื้อสะท้อนแสง และรองเท้านิรภัย

(๔) บริษัท B จัดให้มีผู้จัดการโครงการฯ และผู้ควบคุมงาน (ไฟร์แมน) ควบคุมการทำงานของลูกจ้าง

(๕) บริษัท A จัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานควบคุมการทำงานดังกล่าวเป็นครั้งคราวในแต่ละวัน (ไม่ได้ควบคุมการทำงานตลอดเวลา)

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์

เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๗ บริษัท B เริ่มเข้าในพื้นที่การทำงานเพื่อดำเนินการเตรียมพื้นที่จัดสวนบริเวณชั้นเอ็มของศูนย์การค้าฯ โดยมีลูกจ้างของบริษัท B ประมาณ ๕ คน เข้ามาเตรียมพื้นที่เบื้องต้น (มีผู้จัดการโครงการฯ และไฟร์แมนควบคุมการทำงาน) โดยเริ่มงานในช่วงเวลาที่ศูนย์การค้าปิดของแต่ละวัน (ตั้งแต่เวลา ๒๑.๓๐ น. ถึงเวลาประมาณ ๐๔.๐๐ น.) จากนั้นวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ บริษัท B ส่งลูกจ้างใหม่จำนวน ๕ คน (ลูกจ้างเริ่มงานวันแรก) เข้ามาปฏิบัติงานในโครงการนี้เพิ่มเติม เมื่อมีการเตรียมพื้นที่ เตรียมดินสำหรับปลูกต้นไม้ และขุดหลุมเรียบบริเวณ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗ บริษัท B จึงสั่งต้นไม้ที่ต้องการกับร้านต้นไม้คุณ ก พร้อมบริการขนส่ง และเคลื่อนย้ายต้นไม้ลงหลุมที่เตรียมไว้ โดยใช้ปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่พร้อมผู้บังคับปั้นจั่น จำนวน ๑ คน (เช่าจาก หจก. C) โดยให้จัดส่ง ณ สถานที่ปฏิบัติงาน ในเวลา ๒๒.๐๐ น. ของวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗ ในกรณีนี้ ไฟร์แมนของบริษัท B จะเป็นผู้ควบคุมการทำงาน และเป็นผู้ให้สัญญาณกับผู้บังคับปั้นจั่น และลูกจ้างของบริษัท B จะเป็นผู้ผูกมัดต้นไม้เพื่อเตรียมพร้อมในการใช้ปั้นจั่นยกจากบริเวณพื้นผิวถนนขึ้นสู่บริเวณชั้นเอ็มของศูนย์การค้าฯ (เทียบเท่ากับชั้นสองของอาคาร สูงจากพื้นถนนประมาณ ๙ เมตร) โดยก่อนเริ่มการทำงานผู้บังคับปั้นจั่นและไฟร์แมนจะสำรวจพื้นที่การทำงานและวางแผนการปฏิบัติงานก่อนเริ่มการยกสิ่งของ จากนั้นเวลาประมาณ ๒๓.๕๕ น. ของวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗ กำลังดำเนินการปลูกต้นองุ่นทะเลต้นที่ ๒ (ต้นแรกดำเนินการปลูกเสร็จเรียบร้อยแล้ว) (ต้นองุ่นทะเลต้นที่ ๒ สูงประมาณ ๖ เมตร) เมื่อยกต้นไม้จากพื้นถนนด้านล่างขึ้นสู่หลุมที่เตรียมไว้บริเวณชั้นเอ็มแล้ว ก่อนที่จะวางต้นไม้ลงหลุมที่เตรียมไว้ (ความสูงจากจุดต่ำสุดของต้นไม้ขณะยกจากหลุมที่เตรียมไว้ประมาณ ๑ เมตร) ลูกจ้างของบริษัท B จำนวน ๕ คน ที่เป็นลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ จะมาจับประคองต้นไม้เพื่อจัดมุมมองของต้นไม้ให้สวยงาม โดยมีไฟร์แมนคอยควบคุมการทำงานและให้สัญญาณกับผู้บังคับปั้นจั่น ขณะนั้นกิ่งของต้นไม้ที่ใช้รถปั้นจั่นยกค้างอยู่ได้ไปเกี่ยวหรืออาจอยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงดัน ๖๙ กิโลโวลต์ (KV) (ไม่มีฉนวนหุ้ม) ในระยะที่ไม่ปลอดภัย (ผู้ปฏิบัติงานไม่แน่ใจว่าต้นไม้อยู่ห่างจากสายไฟเท่าใดในขณะที่ปฏิบัติงานจริง) (สายไฟฟ้าแรงดันสูง ๖๙ กิโลโวลต์ (KV) อยู่สูงจากพื้นที่ปฏิบัติงานประมาณ ๗ เมตร และห่างจากหลุมที่เตรียมไว้บริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานประมาณ ๓.๕ เมตร) จึงทำให้ลูกจ้างใหม่ จำนวน ๕ คน ที่กำลังช่วยกันประคองต้นไม้ถูกไฟฟ้าแรงดันสูงดูด เป็นเหตุให้ลูกจ้างเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ จำนวน ๑ คน เสียชีวิตที่โรงพยาบาล จำนวน ๑ คน บาดเจ็บสาหัส จำนวน ๑ คน และบาดเจ็บเล็กน้อย จำนวน ๒ คน

หลังจากเกิดเหตุ พนักงานตรวจความปลอดภัยสอบถามข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่การไฟฟ้านครหลวง ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านไฟฟ้าและเป็นผู้ดูแลสายไฟฟ้าแรงดันสูงที่เกิดเหตุ พบว่า สายไฟฟ้าแรงดันสูง (๖๙ กิโลโวลต์ (KV) ไม่มีฉนวนหุ้ม) ที่เกิดเหตุอาจเป็นสายเฟสบี เนื่องจากอยู่ใกล้กับจุดเกิดเหตุมากที่สุด (ตามภาพจำลองที่ ๒.๓.๗) และพบร่องรอยของการเกิด Flash Over และเขม่าสีขาวบนสายไฟฟ้าบริเวณตำแหน่งที่ใกล้กับการปลูกต้นไม้ จึงอาจสันนิษฐานได้ว่า สายไฟฟ้าแรงดัน ๖๙ กิโลโวลต์ (KV) ไม่มีฉนวนหุ้ม เฟสบี เป็นสายที่เกิดเหตุดังกล่าว และเจ้าหน้าที่การไฟฟ้ายังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า กรณีเหตุไฟฟ้าดูดลูกจ้างในเหตุการณ์ดังกล่าว กิ่งไม้หรือต้นไม้อาจไม่จำเป็นต้องโดนสายไฟฟ้าแรงดันสูงก็ได้ เพียงแค่ส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นไม้อยู่ในระยะที่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ก็เพียงพอให้ไฟฟ้าแรงดันสูงเกิดการกระโดดเข้าสู่ส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นไม้แม้จะไม่ได้สัมผัสโดยตรง

ภาพที่ ๒.๓.๓ ภาพจำลองลักษณะพื้นที่การทำงานบริเวณที่เกิดเหตุ จากมุมมองด้านหน้า (Front view)
(บริเวณที่เกิดเหตุจะมีลูกศรชี้บอกตำแหน่ง)

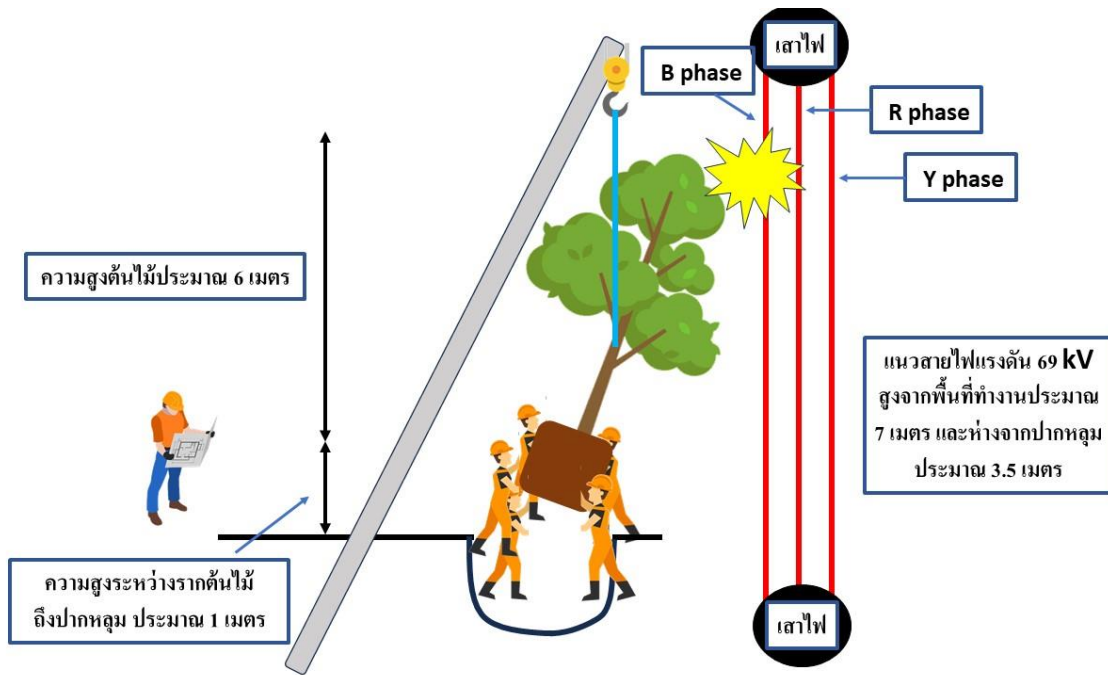
ภาพที่ ๒.๓.๔ ภาพต้นอู่ทะเลที่เกิดเหตุ (ต้นที่ ๒)
(ต้นอู่ทะเลต้นที่ ๑ ปลุกเสร็จแล้ว จะมีลูกศรชี้บอกตำแหน่ง)

ภาพที่ ๒.๓.๕ ภาพบริเวณหลุมที่เตรียมไว้สำหรับปลูกต้นอุ้งนทะเล (ต้นที่ ๒)

ภาพที่ ๒.๓.๖ สายไฟฟ้าแรงดัน ๖๙ kV เฟสบี ชนิดไม่มีฉนวนหุ้ม (อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุมากที่สุด) ที่กิ่งไม้อาจเข้าใกล้ในระยะไม่ปลอดภัยหรือสัมผัสสายไฟโดยตรง

ภาพที่ ๒.๓.๗ ภาพจำลองลักษณะการทำงานบริเวณที่เกิดเหตุ

๓. รายละเอียดการประสบนันตรายหรือความสูญเสียหรือเหตุการณ์ผลิตจากอุบัติเหตุ

จำนวนผู้เสียชีวิต	จำนวน	๒	คน
จำนวนผู้บาดเจ็บ	จำนวน	๓	คน
จำนวนผู้ทุพพลภาพ	จำนวน	-	คน
การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักรอุปกรณ์			-

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย

โพรแมน (ทำหน้าที่ให้สัญญาณกับผู้บังคับขึ้นจัน) และผู้บังคับขึ้นจัน ร่วมกันสำรวจพื้นที่การทำงาน และวางแผนการยกต้นไม้ก่อนเริ่มการทำงาน และมีความเห็นว่าปลอดภัยสามารถยกต้นไม้ดังกล่าวได้ แต่อาจเข้าใจว่าระยะหลุมที่เตรียมไว้ห่างจากแนวสายไฟฟ้าแรงดันสูงในระยะปลอดภัยที่กฎหมายกำหนด แต่มิได้ตระหนักถึงรัศมีของกิ่งต้นไม้ (ต้นไม้ที่เกิดเหตุมีรัศมีของกิ่งค่อนข้างกว้าง เนื่องจากลำต้นไม้ได้เป็นแนวตรง) ที่อยู่ใกล้กับแนวสายไฟฟ้าแรงดันสูงมากกว่าหลุมที่เตรียมไว้

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม /สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

๔.๒.๑ ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานทั้ง ๕ คน ได้รับมอบหมายให้ช่วยกันประคองต้นไม้และจัดมุมมองศาให้ต้นไม้มีความสวยงามก่อนที่จะวางลงในหลุมที่เตรียมไว้ ซึ่งบริเวณที่ลูกจ้างทำงานเป็นการทำงานใกล้กับต้นไม้ที่ถูกขึ้นจันชนิดเคลื่อนที่ยกหัวอยู่ จึงถือว่าเป็นพื้นที่อันตราย และต้องไม่ให้ลูกจ้างทำงานอยู่ใกล้กับบริเวณนั้น ในการนี้ ควรมีการออกแบบอุปกรณ์สำหรับประคองต้นไม้ และสามารถหมุนต้นไม้ให้ได้องศาที่ต้องการในระยะห่างที่ปลอดภัย

๔.๒.๒ ในบริเวณพื้นที่การทำงาน มีการยกต้นไม้ด้วยปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ใกล้กับสายไฟฟ้าแรงดันสูง (๖๙ KV ไม่มีฉนวนหุ้ม) แต่ไม่มีมาตรการที่มีความปลอดภัยในการทำงานกับลักษณะงานดังกล่าว

๔.๓ ปัจจัยด้านการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยฯ

๔.๓.๑ นายจ้างไม่จัดให้มีการชี้แจงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานให้กับลูกจ้าง และไม่ได้รับคู่มือความปลอดภัยในการทำงานก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

๔.๓.๒ นายจ้างไม่จัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยฯ สำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ โดยมีระยะเวลาในการอบรมหกชั่วโมงให้กับลูกจ้างผู้เสียชีวิต

๔.๓.๓ บริษัทผู้ว่าจ้าง และบริษัทผู้รับจ้าง (ไฟร์แมนหรือผู้ควบคุมงาน) ไม่มีการประเมินความเสี่ยงในการทำงานกับปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ รวมถึงการใช้งานปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ทำงานใกล้กับสายไฟฟ้าแรงดันสูงก่อนเริ่มปฏิบัติงานดังกล่าว

๔.๓.๔ มีการใช้งานปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ปฏิบัติงานใกล้กับสายไฟฟ้าแรงดันสูง (๖๙ kV ไม่มีฉนวนหุ้ม) ซึ่งมีระยะปลอดภัยน้อยกว่า ๓.๑ เมตร แต่ผู้ว่าจ้างและ/หรือผู้รับจ้างไม่มีมาตรการในการทำงานดังกล่าวด้วยความปลอดภัย และไม่มีการขออนุญาตจากการไฟฟ้าท้องถิ่นที่รับผิดชอบสายไฟฟ้านั้นก่อนเริ่มการทำงาน

๔.๓.๕ มีการใช้งานปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ปฏิบัติงานใกล้กับสายไฟฟ้าแรงดันสูง ซึ่งมีระยะห่างน้อยกว่าระยะปลอดภัย แต่ผู้ควบคุมการใช้รถปั้นจั่นไม่มีการจัดทำแผนการยกเป็นหนังสือโดยมีรายละเอียดตามที่กฎหมายกำหนด (ในปัจจุบันไม่สามารถจัดทำแผนการยกได้ เนื่องจากไม่มีผู้มีความชำนาญ) หลักสูตรการอบรมผู้ควบคุมการใช้รถปั้นจั่นหลักสูตรเก่ามีการยกเลิกไป และหลักสูตรใหม่ตาม พรบ. ความปลอดภัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังไม่ประกาศใช้)

๔.๓.๖ บริษัท A ในฐานะผู้ว่าจ้างและเจ้าของพื้นที่มีการกำกับดูแลให้บริษัทผู้รับจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย โดยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ซึ่งเป็นการเดินตรวจสอบเป็นครั้งคราวในแต่ละวัน นอกเหนือจากนี้ บริษัท A มิได้มีการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างของผู้รับจ้างอีก ในกรณีนี้ ถ้ามีการทำงานประสานกันในการกำกับดูแลและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาจทำให้ลูกจ้างของผู้รับจ้างปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

๔.๓.๗ บริษัท B ไม่จัดให้ผู้ควบคุมงาน (ไฟร์แมน) ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับปั้นจั่น ซึ่งอาจทำให้การให้สัญญาณกับผู้บังคับปั้นจั่นไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน และอาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดตามมา

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

จากสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ ในเบื้องต้นสามารถกำหนดมาตรการ แนวทางในการป้องกัน และควบคุมอันตรายได้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขป้องกันที่เหมาะสม (จากการเกิดอุบัติเหตุ ตามข้อ ๔)

มาตรการควบคุมด้านวิศวกรรม (Engineering controls)

๑. ในกรณีที่ต้องให้ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานทำงานใกล้กับต้นไม้ที่กำลังถูกปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่ยกหิ้วอยู่ ซึ่งถือเป็นเขตอันตราย จะต้องจัดให้มีอุปกรณ์หรือวิธีการอื่นใดสำหรับประคองต้นไม้ และสามารถหมุนต้นไม้ให้ได้ออกมาที่ต้องการในระยะห่างที่ปลอดภัยจากเขตอันตราย

๒. ในกรณีที่ต้องใช้ปั้นจั่นเคลื่อนที่ยกวัสดุใกล้กับสายไฟฟ้าแรงสูงน้อยกว่าระยะปลอดภัย ควรจัดให้มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับแรงดันไฟฟ้าตามมาตรฐานด้านไฟฟ้า สำหรับครอบปิดคลุมสายไฟฟ้าแรงดันสูงก่อนเริ่มการทำงาน เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ในกรณีที่ไม่สามารถตัดกระแสไฟฟ้าในระหว่างการทำงานได้

มาตรการควบคุมด้านการบริหารจัดการ (Administrative control)

๑. จัดให้มีการชี้แจงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานโดยผู้ควบคุมงาน และแจกคู่มือปฏิบัติงาน (คู่มือความปลอดภัยในการทำงาน) ก่อนให้ลูกจ้างเริ่มทำงาน
๒. จัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยฯ สำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ให้กับลูกจ้างทุกคนก่อนเริ่มการทำงาน
๓. จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงร่วมกันระหว่างบริษัทผู้ว่าจ้างและบริษัทผู้รับจ้างสำหรับการใช้งานปืนจั่นใกล้สายไฟฟ้าแรงดันสูง
๔. จัดให้มีมาตรการการใช้งานปืนจั่นใกล้สายไฟฟ้าแรงดันสูงด้วยความปลอดภัย และต้องขออนุญาตจากการไฟฟ้าท้องถิ่นที่รับผิดชอบสายไฟฟ้านั้นก่อนเริ่มการทำงาน
๕. จัดให้มีแผนการยกสำหรับการทำงานกับปืนจั่นใกล้สายไฟฟ้าแรงดันสูงในระยะที่น้อยกว่าระยะปลอดภัยที่กฎหมายกำหนด จัดทำโดยผู้ควบคุมการใช้รถปืนจั่น ซึ่งต้องจัดทำเป็นหนังสือ และมีรายละเอียดตามที่กฎหมายกำหนด (ดำเนินการจัดทำแผนการยกได้เมื่อมีหลักสูตรการอบรมผู้ควบคุมการใช้รถปืนจั่นฉบับใหม่ออกมา)
๖. ผู้ว่าจ้างควรมีการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของบริษัทผู้รับจ้างตาม พรบ. ความปลอดภัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ ก่อนอนุญาตให้บริษัทผู้รับจ้างเข้าดำเนินการในพื้นที่ของบริษัท เพื่อเป็นการคัดกรองให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกำกับดูแลให้ลูกจ้างของบริษัทผู้รับจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย
๗. จัดให้ผู้ควบคุมงาน (ไฟร์แมน) ของบริษัท B ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับปืนจั่น (กฎหมายฉบับนี้ยังไม่ประกาศใช้) เพื่อให้สัญญาณได้อย่างถูกต้องชัดเจน เนื่องจากผู้บังคับปืนจั่นไม่สามารถมองเห็นจุดที่ปฏิบัติงานได้

๕.๒ ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงาน หรือมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

๖.๑ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน และแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

ฯลฯ

มาตรา ๑๖ ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้บริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัย

ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงาน

การฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดี ประกาศกำหนด

ฯลฯ

๖.๒ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๖๘ ในกรณีที่มีการติดตั้งหรือใช้ปั้นจั่นใกล้สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้า นายจ้าง ต้องควบคุมดูแลให้ลูกจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ใช้ปั้นจั่นยกวัสดุ ให้มีระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้า กับส่วนหนึ่งส่วนใดของปั้นจั่นหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่ปั้นจั่นกำลังยก ดังต่อไปนี้

(ก) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่เกิน ๖๙ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๓.๑ เมตร

(ข) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกิน ๖๙ กิโลโวลต์แต่ไม่เกิน ๑๑๕ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๓.๓ เมตร

(ค) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกิน ๑๑๕ กิโลโวลต์แต่ไม่เกิน ๒๓๐ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๔ เมตร

(ง) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกิน ๒๓๐ กิโลโวลต์แต่ไม่เกิน ๕๐๐ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร

(๒) ในกรณีที่เคลื่อนย้ายปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่โดยไม่ยกวัสดุและไม่ลดแขนปั้นจั่นลงให้มีระยะห่าง ระหว่างสายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้า กับส่วนหนึ่งส่วนใดของปั้นจั่น ดังต่อไปนี้

(ก) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่เกิน ๖๙ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๑.๓ เมตร

(ข) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกิน ๖๙ กิโลโวลต์ แต่ไม่เกิน ๒๓๐ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

(ค) สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกิน ๒๓๐ กิโลโวลต์ แต่ไม่เกิน ๕๐๐ กิโลโวลต์ ต้องห่างไม่น้อยกว่า ๕ เมตร

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ได้ นายจ้างต้องจัดให้มาตรการความปลอดภัยที่เพียงพอ และได้รับการอนุญาตจากการไฟฟ้าประจำท้องถิ่นที่รับผิดชอบสายไฟฟ้านั้นก่อนการดำเนินการ

ฯลฯ

๗. ผู้สอบสวนและรายงานอุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๑๒

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน